

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Igora Burgera, JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Libora Duľu a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 27. februára 2012 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému **R. Š. a spol.**, vedenej na Špeciálnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK 2Tš 29/2006, prejednal dovolanie, ktoré podal obvinený **P. S.**, prostredníctvom obhajcu JUDr. T. B., advokáta v P. B., proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2010, sp. zn. 3 Toš 6/2008, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného **P. S. o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom bývalého Špeciálneho súdu v Pezinku (ďalej len „špeciálny súd“) z 28. apríla 2008, sp. zn. PK 2Tš 29/2006, boli obvinení **R. Š., J. K., D. P., J. B., I. V., P. K., I. D., P. S., V. Š. a J. B.** uznaní za vinných v bode I. z organizátorstva a pomoci k trestnému činu neodvedenia dane a poistného formou spolupáchateľstva podľa §§ 9 ods. 2, 10 ods. 1 písm. a/, c/, 148a ods. 1 alinea 2, 4 Tr. zák. v znení platnom do 30. júna 2002 (ďalej len „Tr. zák.“) a z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Tr. zák. a obvinený **J. N.** z organizátorstva a pomoci k trestnému činu neodvedenia dane a poistného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, 10 ods. 1 písm. a/, písm. c/, § 148a ods. 1 alinea 2, ods. 4 Tr. zák., z trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1 alinea 2, ods. 4 Tr. zák. a z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Tr. zák., ktorých sa dopustili tak, že

ako členovia zločineckej skupiny, ktorú začiatkom roku 2000 zosnoval **F. M., nar. X.**, posledne bytom **B., B. 17** a založil spolu s **J. K. a R. Š.** za účelom páchania trestnej činnosti

s cieľom dosiahnuť zisk, ktorá pôsobila na území celej Slovenskej republiky, hlavne v regiónoch miest B. a Ž., spoločne s ďalšími nezistenými osobami a sčasti spoločne s obžalovanými uvedenými pod bodom 2 rozsudku špeciálneho súdu z 28. apríla 2008, sp. zn. PK 2Tš 29/2006, v období od februára 2000 do 7. februára 2002 za účelom obchodovania s tovarom fiktívnej hodnoty a následného neoprávneného uplatňovania si odpočtu dane z pridanej hodnoty a nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty umelo vytvorili obchodnú sieť nižšie uvedených firiem ako podnikateľských subjektov a v rámci nej organizovali chod a spracovávanie účtovníctiev firiem C., a. s., IČO X., B., AS L., s.r.o., IČO X., B., V. P.- B., IČO X., B., ul. B. č. X.,X., s.r.o., IČO X., B., M. B.- J. S., IČO X., B., D., s.r.o., IČO X., V., J. R. J., s.r.o., IČO X., B., ., s.r.o., IČO X., B., D. s.r.o., IČO X., M. I., s.r.o., IČO X., P. B., T.- T., s.r.o., IČO X., P. B., D., s.r.o., IČO X., Ž., R., spol. s.r.o., IČO X., Ž., S., s.r.o., IČO X., Ž., S.-X, s.r.o., IČO X., S., E., s.r.o., IČO X., P. B., S., s.r.o., IČO X., N., I. T., s.r.o., IČO X., P. B., M., N.- M., IČO X., P. B., G., s.r.o., IČO X., T., M. T., s.r.o., IČO X., G., J., spol. s.r.o., IČO X., Ž., S.-S, s.r.o., IČO X., M., M. S., IČO X., M., S., s.r.o., IČO X., M., E., s.r.o., IČO X., G. tak, aby konatelia týchto firiem a iné osoby zapojené do činnosti týchto subjektov vystavovali účtovné doklady (faktúry, výdavkové, príjmové pokladničné doklady a iné doklady o nákupe, predaji a vývoji tovaru) na produkty bez trhovej hodnoty, ktoré boli vydávané za softvér (ďalej aj „produkty s fiktívnou hodnotou“), pričom tieto doklady boli daňovými subjektami - vývozcami zo SR, a to D., s.r.o., IČO X., B., D., s.r.o., IČO X., B., D., s.r.o., IČO X., B., S., s.r.o., IČO X., B., M.-C., s.r.o., IČO X., B., C., s.r.o., IČO X., B., C., s.r.o., IČO X., B., B., s.r.o., IČO X., B., O., s.r.o., IČO X., B., C. C., s.r.o., IČO X., B., Z. C.- A., IČO X., H., I.- P., s.r.o., IČO X., H., L., a.s., IČO X., H. po deklarovanom vývoze produktu s fiktívnou hodnotou predkladané ako daňové doklady pri neoprávnenom uplatňovaní nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“), zároveň koordinovali bezhotovostné prevody financií a ich následné hotovostné výbery, ktoré vykonávali medzi jednotlivými členmi skupiny a jednotlivými firmami v takto vytvorenej sieti daňových subjektov obchodujúcich s produktmi s fiktívnou hodnotou, čím súhrnne dokumentovali fyzický i účtovný pohyb produktov s fiktívnou hodnotou a získali a vyrobili doklady potrebné pre uvedenie správca dane do omylu a takto si neoprávnene daňové subjekty uvedené ako vývozcovia zo SR uplatnili nárok na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty najmenej vo výške 178.957.412,- Sk, pričom správca dane uvedený do omylu nadmerný odpočet vo výške najmenej 121.792.591,- Sk uznal a vyplatil, ku škode štátneho rozpočtu SR v zastúpení jednotlivými správcami dane.

V rámci tejto činnosti obvinení, uvedení pod bodom I., za týmto účelom vyhľadávali osoby na páchanie trestnej činnosti, zabezpečili medzi nimi vzájomný styk a prepojenie, rozdelili si úlohy, a to tak, že F. M. spoločne s J. K. a R. Š. do konca januára 2001 a R. Š. spoločne s J. K. od 1. februára 2001 priamo alebo prostredníctvom v tomto bode uvedených osôb usmerňovali, koordinovali všetky osoby podieľajúce sa na trestnej činnosti, zabezpečovali vydávanie konkrétnych pokynov na spracovávanie účtovníctiev jednotlivých firiem, na vystavovanie faktúr na produkty s fiktívnou hodnotou, výdavkových a príjmových pokladničných dokladov o nákupe, predaji a vývoji produktov s fiktívnou hodnotou a pokynov na predkladanie týchto dokladov daňovými subjektami-vývozcami zo SR na neoprávnené uplatňovanie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty a organizovali bezhotovostné prevody finančných prostriedkov a ich následné hotovostné výbery.

V rámci koordinácie tejto skupiny ďalej,

obvinený **D. P.**, zabezpečoval v oblasti regiónu mesta Ž. hotovostný výber finančných prostriedkov z účtov založených v bankových inštitúciách na do siete zapojené firmy so sídlom v žilinskom regióne a v tomto smere riadil konateľa firmy S., s.r.o., v súčasnej dobe nezvestného L. F., ako i ďalších konateľov firiem so sídlom v žilinskom regióne, od ktorých prebral peniaze, ktoré slúžili k predstieraniu platieb za produkty s fiktívnou hodnotou a tieto peniaze ďalej odovzdával väčšinou M. S. k preprave do Bratislavy a vykonával rôzne ďalšie úkony smerujúce k operatívnej spolupráci do siete zapojených firiem najmä v regióne mesta Ž.

obvinený **J. B.** riadil obvineného V. Š. a cez neho spracovávanie účtovníctiev na produkty s fiktívnou hodnotou, vystavovanie faktúr na produkty s fiktívnou hodnotou, výdavkových a príjmových pokladničných dokladov o nákupe a predaji produktu s fiktívnou hodnotou v okolí P. B. , konkrétne u firiem M. I., s.r.o., T.- T., s.r.o., D., s.r.o. a obvineného J. B., cez ktorého riadil spracovávanie účtovníctiev a faktúr na produkty s fiktívnou trhovou hodnotou vo firme E., s.r.o., vykonával tiež rôzne ďalšie úkony smerujúce k operatívnej spolupráci do siete zapojených firiem najmä v regióne mesta Ž.,

obvinená **I. V.** spracovávala alebo operatívne pomáhala spracovávať faktúry na produkty s fiktívnou trhovou hodnotou pre firmy napojené do siete v regióne mesta Ž.,

výdavkové a príjmové pokladničné doklady o nákupe a predaji a vývoji produktu s fiktívnou trhovou hodnotou, túto činnosť vykonávala aj ako konateľka firmy K. s.r.o., rovnakú činnosť vykonávala pre firmy J., s.r.o., S., s.r.o., M. I., s.r.o., pričom tieto doklady sama alebo spoločne s konateľmi firmami J., s.r.o. a S., s.r.o., M. H. a Ing. I. H. zahrnuli do daňového priznania na uplatnenie neoprávneného odpočtu DPH a predložili správcovi dane, a zároveň rôznymi operatívnymi úkonmi sa podieľala na riadení do štruktúry zapojených firiem so sídlom v regióne mesta Ž.,

obvinený **J. N.** riadil činnosť obvineného J. M., Z. C. z firmy Z. C.- A., L., a. s., J. E. z firmy C., a. s., ktorí spracovávali alebo riadili spracovávanie účtovníctva na produkty s fiktívnou trhovou hodnotou, v rámci ktorej činnosti vystavovali faktúry, výdavkové a príjmové pokladničné doklady o nákupe a vývoji softvéru ako produktu s fiktívnou trhovou hodnotou a činnosť J. M. pri uplatnení neoprávneného nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty firmy D. s.r.o. a zároveň ako konateľ vo firme C., s.r.o., IČO X., Z. č. X., B., si na základe dokladov o nadobudnutí softvéru a vývoja softvéru ako produktu s fiktívnou trhovou hodnotou od viacerých firiem - D., s.r.o., D., s.r.o. a D., s.r.o., v období od mája 2000 do júna 2001 neoprávnene uplatnil v mene firmy C., s.r.o., v konaní pred správcovi dane nárok na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty najmenej vo výške 21.468.066,- Sk z nákupu softvéru a vývoja softvéru, ktorý nebol predaný v tuzemsku, z čoho správca dane odpočet najmenej vo výške 15.484.754,- Sk uznal a vyplatil zodpovedajúci nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty,

obvinený **P. K.** zabezpečil časť zahraničných odberateľov softvéru ako produktu s fiktívnou trhovou hodnotou v ČR, a to Z. F., IČO X. D.; M. J., P.; P. B., IČO X., D.; M. P. T., IČO X., H.; ktorí spracovávali faktúry na produkty s fiktívnou trhovou hodnotou, výdavkové a príjmové pokladničné doklady o nákupe, predaji softvéru a vývoja softvéru ako produktu s fiktívnou trhovou hodnotou, ktoré slúžili ako podklad pre vývozné firmy zo SR, a to D., s.r.o., IČO X., B., D., s.r.o., IČO X., B., D., s.r.o., IČO X., B., S., s.r.o., IČO X., B., M. - C., s.r.o., IČO X., B., C., s.r.o., IČO X., B., C., s.r.o., IČO X., B., B., s.r.o., IČO X., B., O., s.r.o., IČO X., B., C. C., s.r.o., IČO X., B., Z. C.- A., IČO X., H., I. P., s.r.o., IČO X., H., na uplatnenie neoprávneného nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty a odber produktu s fiktívnou trhovou hodnotou v mene zahraničnej firmy vykonával aj sám ako konateľ firmy D. D., D. X., L., IČO X.,

obvinená **I. D.** spracovávala alebo operatívne pomáhala spracovávať faktúry na produkty s fiktívnou trhovou hodnotou, výdavkové a príjmové pokladničné doklady o nákupe a predaji softvéru a vývoja softvéru ako produktu s fiktívnou trhovou hodnotou firiem D., D., D., B. a S., s.r.o., ktoré doklady konatelia týchto firiem, P. Š., M. W., K. S., P. T., J. M. zahrnuli do daňového priznania na uplatnenie neoprávneného nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty a predložili správcom dane, usmerňovala účtovníčky zapojených firiem pri spracovávaní účtovných dokladov na produkty s fiktívnou trhovou hodnotou a rôznymi operatívnymi úkonmi sa podieľala na riadení do siete zapojených firiem so sídlom v regióne mesta B.,

obvinený **P. S.**, v dobe od októbra 2000 do decembra 2000 riadil M. N., v ktorého mene spracovával faktúry na produkty s fiktívnou trhovou hodnotou, výdavkové a príjmové pokladničné doklady o nákupe a predaji a vývoji softvéru ako produktu s fiktívnou trhovou hodnotou vo firme M. N.- M., IČO X.,

obvinený **V. Š.**, v dobe od novembra 2000 do januára 2001 zabezpečoval vystavovanie účtovných dokladov na softvér ako produkt s fiktívnou trhovou hodnotou, v mene firmy M. I., s. r. o. , IČO X. konateľ a P. M., T. T., s. r. o. , IČO X. konateľ a M. K., D., s.r.o., IČO X. konateľ a J. H., ktorých riadil a tiež v rámci činnosti skupiny vykonával pokyny J. Bartoša ku koordinácii ďalších osôb konajúcich pre do siete zapojené firmy,

obvinený **J. B.** od začiatku marca 2001 do konca apríla 2001 zabezpečoval vystavovanie účtovných dokladov na produkty s fiktívnou hodnotou, a to faktúr a pokladničných dokladov na odpredaj softvéru ako produktu s fiktívnou hodnotou v mene firmy E., s.r.o., IČO X., G., kde na túto činnosť zabezpečil P. B., nar. 7., bytom G., S. č. X., v ktorého mene vystavoval tieto doklady na firmu E., s.r.o., IČO X., zároveň J. B. ako spoločník a konateľ tejto firmy v jej mene vyhotovil účtovné doklady o predaji softvéru ako produktu s fiktívnou trhovou hodnotou firmám J., s.r.o. a K. s. r. o. v celkovej výške najmenej 92.014.135,- Sk, z toho daň z pridanej hodnoty 17.205.895,- Sk, čím umožnil ďalšie zaúčtovanie týchto dokladov a následne neoprávnené uplatnenie odpočtu dane z pridanej hodnoty vo výške najmenej 17.205.895,- Sk.

Za tieto trestné činy uložil špeciálny súd obvinenému P. S. podľa § 148a ods. 4, § 35 ods. 1, § 39a ods. 3 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, so zaradením na jeho výkon do II. (druhej) nápravnovýchovnej skupiny.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. por.“) odkázal poškodeného, Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky, L. ul. č. X., X. B. B., so svojim nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných.

Rozsudok špeciálneho súdu podľa § 139 ods. 1 písm. b/ alinea cc/ Tr. por. nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 30. marca 2010, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom, sp. zn. 3 Toš 6/2008, vo vzťahu k obvinenému P. S. vo výroku v bode II. podľa § 256 Tr. por. jeho odvolanie zamietol. Rozsudok odvolacieho súdu bol obvinenému a jeho obhajcovi doručený 23. apríla 2010, resp. 28. apríla 2010.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku predložil 1. júna 2011 spolu so spisovým materiálom dovolanie, ktoré podal obvinený P. S. prostredníctvom obhajcu na súde prvého stupňa 20. apríla 2011, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2010, sp. zn. 3 Toš 6/2008, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por.

V dovolaní namietal zásadné porušenie svojho práva na obhajobu, ako aj to, že rozhodnutie prvostupňového súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. V tejto súvislosti citoval príslušné ustanovenia upravujúce práva obvineného na obhajobu, konkrétne § 33 ods. 1, ods. 3, § 36 ods. 3, § 41 ods. 1, ods. 3, § 165 ods. 1 Tr. por. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený uviedol, že *17. júna 2002 mu bolo vznesené obvinenie z trestných činov podľa § 250 ods. 1, ods. 5 a § 185a Tr. zák. Išlo teda o prípad nutnej obhajoby. Vyšetrovateľ 5. júna 2002 naplánoval vyšetrovacie úkony na mesiace jún, júl a august 2002 a vyrozumel o nich obhajcov. Napriek tomu, že mal naplánované vyšetrovacie úkony s veľkým časovým predstihom, o tých, ktoré mal vykonať po tom, ako mu bol ustanovený obhajca, toho o týchto vyšetrovacích úkonoch ani dodatočne nevyrozumel. Zavinením vyšetrovateľa sa ich obhajca nemohol zúčastniť a aktívne využiť svoje práva v prospech obvineného. Tým bolo podľa obvineného zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a dôkazy, ktoré vyšetrovateľ vykonal bez vyrozumenia a prítomnosti obhajcu treba považovať za nezákonné a pre rozhodnutie o vine a treste*

za nepoužiteľné. Takto mal vyšetrovateľ nezákonne vykonať 2. augusta 2002 konfrontáciu obvineného K. S. a obvinenej I. D., konfrontáciu obvineného S. a svedkyne K., 7. augusta 2002 konfrontáciu obvineného S. a obvinenej V., 15. júla 2002 konfrontáciu svedkýň A. T. a I. K., 8. júla 2002 konfrontáciu obvinenej I. D. a svedka V. P., konfrontáciu svedkýň L. D. a M. D.. Vo vyznení o vyšetrovacích úkonoch z 5. júna 2002 vyšetrovateľ neuviedol mená svedkov, čo v tomto štádiu konania absolútne znemožňuje dôsledne uplatniť právo na obhajobu a preskúmať, kto zo svedkov vypočutých v prípravnom konaní bol riadne predvolaný a o výsluchu ktorých bol ustanovený obhajca riadne a podľa zákona vyznený a bola mu umožnená účasť pri ich výsluchu. Postup orgánov činných v prípravnom konaní je podľa obvineného nepreskúmateľný a nezákonný. Z toho istého dôvodu označil rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa za nepreskúmateľné. Všetci obhajcovia ostatných obvinených boli 5. júna 2002 o vykonávaných úkonoch vyznení a mohli sa ich zúčastniť. Obvinený a jeho obhajca boli na týchto právach ukrátení, pretože ich obhajca nemohol reálne uskutočniť. V tejto spojitosti obvinený tiež konštatoval, že minimálne ním uvedené dôkazy „neboli vykonané spôsobom zodpovedajúcim zákonu, preto ich nemožno ani prečítať podľa § 211 ods. 2 Tr. por. Na tieto závažné pochybenia prvostupňového súdu nereagoval ani odvolací súd, čím porušil ustanovenie § 256 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený alternatívne uviedol, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod nesprávnu skutkovú podstatu trestného činu, alebo nebol trestným činom. Vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne a bez pochybností preukázané naplnenie všetkých pojmových znakov trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu. Zistený skutkový stav je v extrémnom rozpore s použitou právnou kvalifikáciou. V tejto súvislosti citoval z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Toš 4/2009, pričom poukázal na to, že aj v jeho prípade je potrebné, aby bola jednoznačne a bez pochybností preukázaná vedomosť minimálne vo forme uzrokovania s tým, že bol členom zločineckej skupiny, ktorá bola zosnovaná, založená, alebo bol v nej činný, s úmyslom páchať trestnú činnosť za účelom priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej materiálnej výhody. Keďže zistený skutkový stav neodôvodňuje záver, že konal niektorým zo spôsobov uvedených v § 4 Tr. zák., nie je právna kvalifikácia uvedená v rozsudku prvostupňového súdu dôvodná a podložená konkrétnymi dôkazmi. Žiaden z obžalovaných, ani vypočutí svedkovia, dokonca ani svedok N., nevypovedali, že by mal mať z protiprávneho konania iných osôb výhodu, finančný prospech alebo inú materiálnu výhodu. V dovolaní sa vyjadril aj v tom smere, že prvostupňový súd

oprel svoje rozhodnutie výslovne iba o výpoveď svedka N., ktorá nie je ničím verifikovaná. Svedok N. vypovedal zrejme v snahe nebyť trestne stíhaný a preniesť svoj podiel viny na obvineného. V závere namietal aj porušenie zásady rovnosti pred zákonom, ku ktorému malo dôjsť tým, že súdy rozdielne posudzovali vykonané dôkazy. Kým vo vzťahu k obvinenému ich považovali za usvedčujúce, vo vzťahu k obvineným M., L. a Ž. boli dôvodom na oslobodenie spod obžaloby.

Obvinený preto navrhol, aby dovolací súd, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj správnosti postupu konania, ktoré mu predchádzalo, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že právoplatným rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2010, sp. zn. 3 Toš 6/2008, bol porušený zákon v neprospech obvineného P. S., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté rozhodnutie vrátane rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a aby bol obvinený prepustený z výkonu trestu odňatia slobody.

V zmysle § 376 Tr. por. sa oprávnené procesné strany k podanému dovolaniu v súdom určenej lehote nevyjadrili.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať, a v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011), ale súčasne po preskúmaní veci zistil i to, že je potrebné ho odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo nie sú naplnené dôvody podľa § 371 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 (§ 382 písm. c/ Tr. por.). Tento dôvod odmietnutia dovolania obsahovo zodpovedá dôvodu zamietnutia dovolania podľa § 392 ods. 1 Tr. por. Dovolanie sa podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietne, ak je zrejmé už v štádiu predbežného preskúmania dovolania, vykonávaného v zmysle § 378 Tr. por., že nie sú prítomné, resp. preukázané dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Konkrétne uplatnené námietky, tvrdenia a právne názory zakladajúce existenciu určitého dovolacieho dôvodu musia vecne zodpovedať jeho zákonnému vymedzeniu v zmysle § 371 Tr. por. Ak dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce

dôvody dovolania a reálne obsahuje iba argumenty stojace mimo zákonného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov je určený na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb, tak ako to vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až l/ Tr. por., resp. aj podľa § 374 ods. 3 Tr. por. Tento opravný prostriedok má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Musí preto vždy prevažovať záujem na zákonnosti nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti rozhodnutí. Bude to tak len pri zásadných a podstatných chybách, pre ktoré nemôžu napadnuté rozhodnutia obstať a kedy nemožno na právoplatnosti trvať, lebo by to znamenalo ohrozenie zákonného a spravodlivého rozhodovania.

Dovolací súd v každom jednotlivom prípade skúma, či námietky a tvrdenia vecne zodpovedajú zákonnému vymedzeniu uplatneného dovolacieho dôvodu.

Z obsahu dovolania je zrejmé, že obvinený v prevažnej miere namietal pochybenia orgánov činných v trestnom konaní v štádiu prípravného konania (nevyrozumenie ustanoveného obhajcu o vyšetrovacích úkonoch, neuvedenie mien svedkov vo vyrozumení o vyšetrovacích úkonoch), z ktorých vyvodzoval naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Najvyšší súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. obvinený namietal až v dovolaní, čím nesplnil vyššie uvedenú podmienku, a preto tieto dovolacie dôvody nemožno použiť. Navyše k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba uviesť, že právo na obhajobu ako jeden zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcich „rovnosť zbraní“ je upravené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 13 Tr. por. a garantované aj v Listine

základných práv a slobôd a Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Toto právo sa s rovnakou intenzitou zaručuje vo všetkých fázach trestného konania. Právo na obhajobu tvorí rad po sebe idúcich právnych postupov, ktoré sa prelínajú celým trestným konaním.

Interpretácia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. však musí byť oveľa užšia. Nie je ním akékoľvek, resp. každé porušenie práva na obhajobu, ale len také, ku ktorému došlo zásadným spôsobom. Dovolací dôvod v tomto zmysle bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov smerujúcich bezprostredne k rozhodnutiu bez prítomnosti obhajcu a podobne.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že v priebehu vyšetrovania v trestnej veci proti obvinenému **R. Š. a spol.** vedenej pod ČVS: VKE- 2/OVOZTČ-BB-2002 bola zistená účasť ďalších osôb na trestnej činnosti tejto skupiny. Vyšetrovateľ preto 17. júna 2002 vzniesol obvinenie P. S. z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a Tr. zák. v jednočinnom súbehu s pokračovacím trestným činnom podvodom spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., sčasti dokonaného, sčasti v štádiu pokusu. Obvinený si z dôvodu nutnej obhajoby obhajcu nezvolil, preto v zmysle § 39 ods. 1 Tr. por. mu súd ustanovil JUDr. K. M., ktorý ho v tejto trestnej veci zastupoval až do 7. septembra 2006, kedy ho súd podľa § 40 Tr. por. oslobodil od povinnosti obhajovania. V prípravnom konaní obvinený v prítomnosti ustanoveného obhajcu okrem svojich osobných pomerov odmietol vypovedať. Zo zápisníc o výsluchu obvineného, ani zo žiadneho časovo súvisiaceho podania podľa § 59 Tr. por. obsiahnutého v spisovom materiáli nevyplýva, že by obvinený v súlade s § 33 ods. 1 Tr. por. žiadal, aby sa obhajca zúčastnil na úkonoch prípravného konania, resp. že by obhajca oznámil vyšetrovateľovi v súlade s § 165 ods. 2 Tr. por., že sa chce zúčastniť vyšetrovacieho úkonu. Zo spisového materiálu však možno zistiť, že po vznesení obvinenia P. S. bol jeho ustanovený obhajca vždy vyrozumovaný o úkonoch prípravného konania, rovnako ako obhajcovia ostatných spoluobvinených. Obvinený, resp. jeho obhajca, mal reálnu možnosť aplikovať svoje právo na obhajobu, a bolo len na ňom, či ho využije.

Pokiaľ ide o formu vyrozumenia, vychádzajúc zo zásady, že *každý procesný úkon sa vykoná podľa procesného práva účinného v čase, kedy sa koná*, ustanovenie § 165 ods. 2 Tr. por. ukladá, že ak obhajca oznámi vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu, že sa chce zúčastniť vyšetrovacieho úkonu, je vyšetrovateľ alebo policajný orgán povinný oznámiť mu včas **čas a miesto konania úkonu**, okrem prípadu, keď vykonanie úkonu nemožno odložiť a vyrozumenie obhajcu nemožno zabezpečiť. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní postupovali v súlade s vtedy platným a účinným Trestným poriadkom.

V tejto spojitosti neobstojí ani tvrdenie obvineného o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Konanie na súde prebiehalo podľa základných zásad trestného konania a príslušných ustanovení Trestného poriadku, v ktorých dovolací súd nezisťuje porušenie.

Ako dovolací dôvod obvinený uviedol aj § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý predpokladá, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť**.

Základom tvrdení obvineného je, že sudy prvého a druhého stupňa skutkový stav nezistili dostatočne, resp. zistené skutočnosti nesprávne právne vyhodnotili, a to vo vzťahu k trestnému činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny. Podľa neho vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne preukázané naplnenie všetkých zákonných znakov trestného činu, pretože chýba jednoznačné preukázanie vedomosti o tom, že bol členom zločineckej skupiny, ktorá bola zosnovaná, založená, alebo v ktorej bol činný, s úmyslom páchať trestnú činnosť za účelom priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej materiálnej výhody. V rámci svojich tvrdení obvinený poukázal aj na to, že súd rozhodol o jeho vine len na základe výpovede svedka N., ktorého výpoveď však nie je ničím verifikovaná. Zároveň uviedol, že motívom jeho výpovede mala byť snaha o zbavenie sa trestnej zodpovednosti.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa (ktorého **správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť**) bol subsumovaný pod

správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len nesprávna subsumpcia odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolací súd pri rozhodovaní z tohto dôvodu vychádza zásadne zo skutkových zistení vykonaných súdmi v predchádzajúcom konaní a hodnotí, či tieto skutkové zistenia, vyjadrené v skutkovej vete rozsudku, boli z hľadiska hmotného práva správne právne posúdené (porovnaj rozh. č. 47/2008, Zbierka stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, zošit 5/2008). Na základe tohto dovolacieho dôvodu nie je preto možné namietat' nesprávnosť zisteného skutku, ani nesprávnosť hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. neúplnosť vykonaného dokazovania a pod. V tomto smere totiž nejde o aplikáciu hmotného práva, ale o aplikáciu procesných predpisov, najmä ustanovení § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. o postupe orgánov činných v trestnom konaní pri zisťovaní skutkového stavu a pri hodnotení dôkazov.

Záver o tom, či tu je zavinenie v zmysle Trestného zákona a v akej forme, je záverom právnym. Tento právny záver o subjektívnych znakoch trestného činu sa však musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako, ako záver o objektívnych znakoch trestného činu. Namietanie ich nezistenia alebo nesprávneho, či neúplného zistenia v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia vykonaného dokazovania až v dovolacom konaní predstavuje namietanie skutkových zistení a záverov, čo ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nepripúšťa.

Dovolací súd zdôrazňuje, že vinu obvineného dokazuje predovšetkým nespochybniteľná existencia umelo vytvorenej siete obchodujúcej s tovarom fiktívnej hodnoty. Súd ho uznal za vinného nielen na základe výpovede svedka N., ale aj na podklade iných, predovšetkým listinných, dôkazov.

Na základe vyjadreného je evidentné, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo zákonom predpokladaných dovolacích dôvodov.

V danom prípade neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por., preto dovolací súd bez preskúmania veci dovolanie obvineného P. S. odmietol na neverejnom zasadnutí (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 27. februára 2012

JUDr. Štefan H a r a b i n , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenie: Kristína Cíhová